

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LV (49)

Štev. (Nº) 28

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

25 de julio - 25. julija 1996

DOMOBRANSTVO S PRAVNEGA VIDIKA

Univ. prof. dr. Stojan Pretnar je v Delu 8. junija objavil Pismo bralcev pod naslovom *Domobranska izdaja naroda, ki ga je fašizem obsodil na smrt, v katerem razpravlja o temi na način, ki je nevreden univerzitetnega profesorja. Nanj je odgovoril dipl. pravnik Božidar Fink dne 13. julija v isti rubriki.*

Nekaj misli iz njegovega strokovnega obravnavanja tega problema priobčujemo.

Bilo je pričakovati strokovno analizo problema z objektivnimi pravnimi utemeljitvami, brez vnaprejšnjih sodb in moralnih diskvalifikacij. V njem pa je vse preveč propagandnega izražanja in balastnega materiala. Dejansko stanje je prikazano po stereotipih iz dobe enostrankarskega absolutizma in brez upoštevanja novih izsledkov zgodovinske stroke, kar naj bi bilo pravnega ocenjevanja, pa je neprepričljivo. Bralci naj bi kar razpoložensko sprejeli obsodbo domobranstva, kot je izrečena v naslovu.

Proti komu so se domobranci bojevali? Gotovo ne proti enotam, ki so delovale kot jugoslovanska vojska v domovini pod avtoriteto zakonite zavezniške begunske vlade, ne na nobeni zunanji fronti proti zaveznikom, ki so bili v vojni z nacističnimi silami in priznavali kontinuiteto razbite države in legalnost njene vrhovne oblasti. Nastop vaških straž in domobranstvo je izzvalo nasilno ravnanje revolucionarjev proti notranjim nasprotnikom in ni bil namenjen proti partizanom zato, ker so razglasili upor proti okupatorjem.

Od kod vztrajanje v nevzdržni trditvi, da so domobranci prisegli zvestobo narodnemu sovražniku? To objektivno ne izhaja iz besedila in ni dopustno pripisovati domobrancem takega subjektivnega razpoloženja. Za pravilno oceno so na voljo natančno besedilo prisege in posodobljene strokovne zgodovinske razlage.

Ker ni delikta, kadar ni vzročne zveze med ravnanjem in posledicami, bi moral pisec utemeljiti trditve, da je nad deset tisoč interniranih Slovencev in Slovenk z otroki vred zaradi izdaje kolaborantov umrlo v koncentracijskih taboriščih, in insinuirati, da so domobranci odgovorni za jemanje talcev, vlačenje na prisilno delo, plenitev premoženja in druga hudodelstva okupatorjev. Okupatorji so tako ravnali po lastnem uničevalnem načrtu, prevečkrat pa tudi izzvani z nesmiselnimi dejanji partizanov, ki okupatorjem skoraj niso škodovala, domačim ljudem pa so povzročala še hujše trpljenje. Domobranci so kolikor mogoče odvrčali represalije okupatorjev in s tem pogosto prihajali med dva ognja.

(Sledi daljše razpravljanje o trditvi, da je Jugoslavija z napadom prenehala obstajati in se zato lahko na obsodbo domobranstva aplicirajo poznejši zakoni. Božidar Fink razjasni, da so prenehanje države z napadom nanjo zatrjevali samo nacisti in komunisti, da so komunisti sami npr. obsodili Rupnika po starem jugoslovanskem zakoniku ter da pojem „narodno izdajstvo“ sploh ni pravni izraz in niti ni kazniv kot npr. je „državno izdajstvo“.)

Domobranstvu se očita, da je bila udeležba v njem prostovoljna, da je bilo torej

vojno izdajstvo tudi naklepno. Ne upošteva se, da ni kaznivo tisto dejanje, ki je storjeno v silobranu, skrajni sili ali pod vplivom sile in grožnje. Če se pravilno ugotovi dejansko stanje komunističnega revolucionarskega nasilja nad domačim prebivalstvom, kar je dajalo neustavljiv nagib za ustanavljanje vaških straž in domobranstva, bo treba oceniti kompulzivno izsiljeno udeležbo vsaj kot nekaznivo. Vendar pa trdim, da udeležba pri vaških stražah in domobranstvu sploh ni bila protipravna, ne po notranjem ne po mednarodnem pravu.

Opozarjam na nevzdržno trditev, da je kazenskoppravna odgovornost domobrancev za izdajo naroda nezastarljiva. Inštitut zastaranja se ne nanaša na odgovornost, ampak le na pregon in izvršitev kazni. Neizpodbitno je, da je pregon za dejanja, ki so označena v omenjenih paragrafi in členih, zastaran. Ker so določbe o zastaranju procesnopravne narave, res lahko veljajo z vzratno močjo in je sedanje pravo uporabno tudi za dejanja v preteklosti. Tako je za nazaj odpravljena zastarljivost pregona za genocid, vojna hudodelstva zoper civilno prebivalstvo, ranjence in bolnike, vojne ujetnike, vojna hudodelstva z uporabo nedovoljenih bojnih sredstev, vodenje boja na način, da ne sme biti preživeli pripadnikov sovražnika, in združevanje in ščuvanje h genocidu in vojnemu hudodelstvu (členi 116 in 373 do 378 KZ RS). Pregon zaradi preprečevanja boja proti sovražniku (369. čl.), službe v sovražnikovi vojski (370. čl.) in pomoči sovražniku (372. čl. KZ RS), torej za dejanja v svetovni vojni in naši revoluciji, je že davno zastaran, to je od leta 1955.

Vprašati bi se bilo treba, ali ni prav partizanstvo sistematično kršilo mednarodnega in notranjega prava po členih 375, 376 in 377 KZ RS, za katerih kršitve pregon ni zastaran. Vodstvu se lahko prisojajo po avtorjem vzoru tudi odgovornost po kazenskem zakoniku Kraljevine Jugoslavije za nasilno spreminjanje ustavnega reda in nezakonito pridobitev vrhovne državne oblasti (par. 94/1, 3) in za ustanavljanje združbe zoper ustavne ureditve (par. 98). Če ni logično, je absurdno, a za obe strani!

Končno pripominjam, da je očitanje kaznivih dejanj, torej tudi tistih, ki naj bi jih zagrešili domobranci s samim obstojem domobranstva, z zakonom prepovedano, in ker je bilo očitanje storjeno s tiskom, kaznivo z denarno kaznijo ali zaporom do šestih mesecev (173. čl. KZ RS). Ker pa kaznivega dejanja v resnici ni, pa je tako očitanje vsaj žaljiva obdolžitev, obrekovanje ali razžalitev.

Vprašati bi se bilo treba, ali ni nečastno, da se podtikajo najsramotnejša dejanja kar delu naroda, tako da je prizadeta čast mnogih posameznikov, ki zaradi generične žalitve ne morejo posamič zahtevati zadostne na sodiščih. Tako ravnanje, ki povprek onečašča celo plast družbe in še danes nad njo kliče kazni, s tem pa hkrati opravičuje množične poveljne poboje, ki da jih je treba obsoditi samo zato, ker so bili izvršeni brez sodnih procesov, ni opravičljivo ne strokovno ne moralno.

dipl. pravnik Božidar Fink,
Buenos Aires

Zgodilo se je v Sloveniji

Komunist bo napisal poročilo o pobjah

Preiskovalna komisija državnega zbora (DZ) za parlamentarno preiskavo o raziskovanju poveljnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih tovrstnih nepravilnosti bo kot podlago za pripravo vmesnega poročila o dosedanjih ugotovitvah v zvezi z množičnimi izven-sodnimi poboji po drugi svetovni vojni uporabila osnutek, ki ga je oktobra lani pripravil Miran Potrč (ZLSD) ne pa tistega, ki ga je pripravil dr. Pučnik. Tako je izpuhtela še ena možnost, da se resnično ugotovi resnica o pobjah.

Prošnja za vstop v EZ

Zunanji ministri petnajstih držav članic Evropske zveze so na sestanku v Bruslju vzeli na znanje vlogo Slovenije za polnopravno članstvo v Evropski zvezi. Ministrski svet je Evropski komisiji poveril nalogo, da na osnovi slovenske vloge pripravi mnenje o kandidaturi Slovenije, ki bo osnova za kasnejša pogajanja o polnopravne članstvu.

Vodja delegacije Evropske komisije v Ljubljani veleposlanik Amir Naqvi je 16. julija slovenski vladi uradno izročil vprašalnik, ki je podlaga za pripravo mnenja Komisije o slovenski prošnji za članstvo v EZ. S tem se je Slovenija dokončno priključila krogu devetih pridruženih članic, ki jim je Evropska komisija podoben vprašalnik za pripravo mnenja izročila že konec aprila letos.

Zoran Thaler, v. d. zunanjega ministra, je po redni tedenski seji vlade povedal, da bo Slovenija odgovor lahko izročila prihodnji teden, verjetno 25. julija. Odgovor (oddati ga je treba do 26. julija) bo Komisiji predal direktor Urada za evropske zadeve v zunanjem ministrstvu Benjamin Lukman.

Novi zunanji minister

Poslanci državnega zbora (DZ) so prvi dan 47. izredne seje (19. julija) na predlog predsednika vlade Janeza Drnovška na tajnem glasovanju za novega zunanjega ministra izvolili **Davorina Kračuna**. Novi zunanji minister Davorin Kračun, ki bo na ministrskem položaju zamenjal Zorana

Thalerja, ima doslej že precej izkušenj z delovanjem v vladi, saj je bil ta 45-letni doktor ekonomskih znanosti maja leta 1992 imenovan za ministra za planiranje, januarja leta 1993 pa za ministra za ekonomske odnose in razvoj. Zadnjo ministrsko funkcijo je opravljal do konca januarja leta 1995. DZ se je po novem imenovanju novega ministra seznanil tudi s tem, da se bo v poslanske klopi LDS znova vrnil bivši minister Thaler.

Dr. Janez Žgajnar veleposlanik v Čilu in Urugvaju

Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je na podlagi Ustave in zakona o zunanjih zadevah izdal odlok o imenovanju dr. Janeza Žgajnarja za izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v republiki Čile s sedežem v Buenos Airesu. Dr. Janez Žgajnar bo tudi izredni pooblaščen veleposlanik v Vzhodni republiki Urugvaj s sedežem v Buenos Airesu.

Preiskava o generalu JLA

Generalni državni tožilec Anton Drobnič je z zvezi s kazenskih pregonom upokojenega generala nekdanje JLA Milana Aksentijevića STA povedal, da je pristojno tožilstvo 5. julija 1996 podalo ljubljanskemu okrožnemu sodišču zahtevo za uvedbo preiskave zoper omenjenega, zaradi suma storitve kaznivega dejanja služenja v sovražnikovi vojski (370. člena Kazenskega zakonika RS). Osumljeni Aksentijević se je odzval vabilu ljubljanskega preiskovalnega sodnika na zaslišanje. Na ljubljanskem okrožnem sodišču so za STA povedali, da je nadaljnje ukrepanje preiskovalnega sodnika odvisno od izvenobrednega senata, ki mora v osemindesetih urah odločiti o morebitni odreditvi pripora za Aksentijevića.

Sporazum z Madžarsko

Slovenski in madžarski obrambni minister Jelko Kacin in Gyorgy Keleti sta podpisala sporazum o sodelovanju na področju letalstva in zračne obrambe. Sporazum bo omogočal neposredne letalske po-

(Nad. na 2. str.)

Zavlačevanje

Državni zbor je 18. julija sklenil, naj ustavno ponovno odloča o ustavnosti dveh referendumskih zahtev. Na predlog poslanca ZL (nekdanji komunisti) naj bi ustavno sodišče presojalo o ustavnosti predloga SDS, da naj bi po novem v parlament izvolili tudi dva predstavnika Slovencev po svetu, ki v Sloveniji nimajo stalnega prebivališča. Na predlog SLS (Slovenska ljudska stranka) pa naj bi ustavno sodišče presojalo o ustavnosti predloga za spremembo volilnega sistema, ki ga predlaga Državni svet.

Socialdemokratski poslanci so ostro protestirali proti nadaljnjim poskusom zavlačevanja razpisa referendumov, saj sta denimo v kratki zgodovini parlamentarne

demokracije v Sloveniji znana vsaj dva primera, ko je bila sprememba volilnega sistema sprejeta praktično tik pred volitvami in sicer leta 1992, ko je bil slabe tri mesece pred volitvami sprejet sedanji volilni sistem in leta 1994, ko je šlo za volitve v lokalne skupnosti.

Po seji državnega zbora mora ustavno sodišče v roku 30 dni presoditi o ustavnosti obeh zahtev in pobudi ZL (nekdanji komunisti), nato pa mora državni zbor v 7 dneh razpisati referendume — razen, če ne bodo stranke, ki nasprotujejo spremembam volilnega sistema, našle še kakšno možnost, da do razpisa ne pride.

Po informacijah SDS

RAST XXV

Ponedeljek 22. julija: že ob 8 zjutraj se na Kongresnem trgu zbira RAST XXV. Nedeljo so dekleta in fantje preživeli pri sorodnikih. Letošnjemu, že šestemu maturantskem potovanju po Slovenskem, so se pridružili prvič še slovenski srednješolci iz Kanade, kar je nadvse razveseljivo.

Prvi dan skupnega programa smo se sprehodili po slovenski prestolnici. Obiskali smo Slovenski šolski muzej, kjer nas je prijazno sprejel ravnatelj dr. Andrej Vovko, saj je zelo pozoren za slovensko šolstvo po svetu. Ogledali smo si kulturni in kongresni center Cankarjev dom in spotoma še druge pomembne stavbe v središču. Nadškof in metropolit Alojzij Šuštar je najprej prisluhnil pesmi in recitaciji in ni skrival veselja nad velikim številom gostov (skupaj kar 42). Razkazal je še galerijo prednikov in prostore, kjer je dva meseca nazaj bival svetli oče Janez Pavel II. Po obisku stolnice

smo zavili mimo tržnice na Poljansko 2. Tam domujejo v prenovljeni stavbi med drugimi cerkvenimi ustanovami vaticansko predstavništvo, uredništvo in uprava Družine, Tiskovno in Misijonsko središče, Rafaelova družba in škofijska Karitas, ki je s svojim direktorjem Stanetom Kerinom pokazala gostoljubje.

Po okrepcilu na Gradu in ogledu stare Ljubljane pa še skok na Brezje k Mariji Pomagaj z zahvalo in prošnjo, nato pa k zaslužnemu počitku v Finžgarjevem domu na Svetem Joštu nad Kranjem.

V torek so na vrsti Kranj, Vrba, Bled in Bohinj, v sredo Škofja Loka, v četrtek pa kar na Triglav, če Bog da!

Vsem bralcem Svobodne Slovenije vesel pozdrav iz sveže in sončne Slovenije! Se še oglasimo!

Janez Rihar

Stavka v „Slovencu“

Stavka na Slovencu se nadaljuje. Vodstvo družbe se namreč ni odzvalo na predlog stavkovnega odbora po sestanku s predsednikom upravnega odbora Izidorjem Rejcem in direktorjem družbe Zvonkom Bajcem.

Namesto plač je stavkovni odbor Slovenca prejel kratko pojasnilo Zvonka Bajca. V tem novi direktor družbe Bajec pravi, da nima posebnih navodil od skupščine družbe in da ni pristojen dajati informacij v zvezi z družbo, katere direktor je.

Popoldne je stavkovni odbor prejel pisno sporočilo, da so zaposlenim nakazali 90 odstotkov majske plače, pozneje pa naj bi jim še 90 odstotkov junijske. Ali to zadostuje za prekinitev stavke, se stavkovni odbor še ni izrekel.

Stavkovni odbor pa je predsedniku upravnega odbora Slovenca Izidorju Rejcu

poslal dopis, v katerem mu predlaga, naj se sestanek med predstavniki stavkovnega odbora, upravnega odbora in direktorjem „opravi čim prej“.

V dopisu, ki ga je Rejcu poslal Pavel Fajdiga, predsednik stavkovnega odbora sindikatov zaposlenih pri družbi Slovenec, piše, da si delavci prizadevajo za čimprejšnjo rešitev nastalega spora, da težave ne bi še poslabšale zdajšnjega stanja podjetja.

Prepričani so namreč, da je nadaljne izhajanje časnika Slovenec v interesu ne samo delavcev družbe Slovenec, ampak tudi njenega vodstva.

Posredoval: Vinko Levstik

Zadnja novica: V torek, 23. julija zvečer so se predstavniki dnevnika Slovenec in uslužbenci ter časnikarji sporazumeli. Odločeno je bilo, da Slovenec spet izide v sredo zjutraj.

Zgodilo se je v Sloveniji

(Nad. s 1. str.)

lete, saj je bilo treba doslej iz Slovenije na Madžarsko leteti preko Avstrije. Ob tej priložnosti sta opozorila na pomén vključevanja obeh držav v zvezo Nato.

Datum volitev

Predsednik države Milan Kučan je 18. julija končal krož pogovorov s predsedniki vseh parlamentarnih strank (pogovor je zavrnila le Socialdemokratska stranka Slovenije - SDS) o najustreznejšem datumu volitev v državni zbor. Za omenjene volitve določa zakon o volitvah v državni zbor čas med 27. oktobrom in 8. decembrom letos. Na temelju doslej opravljenih razgovorov obstaja soglasje večine sogovornikov o tem, da bi volitve lahko bile sredi novembra. Predsednik LDS in vlade Janez Drnovšek je menil, da bi kazalo volitve opraviti čimprej, in to že 27. oktobra. S tem bi bilo, po Drnovškovem mnenju, mogoče čimprej konstituirati državni zbor in sestaviti vlado ter še letos sprejeti državni proračun za prihodnje leto in druge, za ekonomsko in socialno politiko pomembne akte. Pred dokončno odločitvijo o datumu volitev pa se bo predsednik države vnovič posvetoval s predsedniki političnih strank.

Ponovna podpora komisije

Komisija državnega zbora za volitve, imenovanja in administrativne zadeve (KVIAZ) je na redni seji med drugim na ponovni predlog Sodnega sveta ponovno

podprla imenovanje Mitje Deisingerja za vrhovnega sodnika. Pred tedni ga je ista komisija podprla, pri glasovanju v parlamentu pa ga levčarji niso sprejeli, ker pač ni njihovega mnenja. SKD je ostro protestirala proti tej odločitvi.

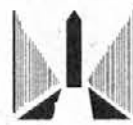
Še o nasledstvu Jugoslavije

Na povabilo Banke Slovenije so se do 17. julija odzvali trije guvernerji centralnih bank in sicer Hrvaške, Makedonije in BiH, namestnik guvernerja Narodne banke Jugoslavije pa se doslej ni odzval. To pomeni, da bo prihodnji teden v Sloveniji prišlo do srečanja guvernerjev centralnih bank z območja nekdanje Jugoslavije. Vsebinska tega razgovora naj bi bila na eni strani dokument Banke za mednarodne poravnave, na drugi strani pa odprta finančna vprašanja, ki izvirajo iz bivše skupne države.

Pogovori s Kitajsko

Državni sekretar v slovenskem zunanjem ministrstvu Ignac Golob, ki se je od 14. junija mudil na obisku na Kitajskem, se je sešel z direktorjem urada za zunanje zadeve kitajskega državnega sveta Liujem Huaqijem. Državni sekretar Golob in direktor zunanjepolitičnega urada Liu sta v prijateljskem pogovoru razpravljala o dvostranskih odnosih in mednarodnih zadevah, ki so v interesu obeh držav, poročala kitajska agencija Xinhua.

po STA

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Antonio Mizerit

Ko je bila v tisku zadnja številka našega lista, je odstopil še obrambni minister. Ta korak, ki je bil že od vseh pričakovan, in je šlo le še za vprašanje, koliko časa bo Oscar Camilión vzdržal na osporavanem mestu, je dopolnil prvo resno krizo v Menemovi vladi in pokazal, da predsednik že nima več tiste neomajne oblasti, ki jo je doslej izvajal.

POD PRITISKOM

Poglejmo stvar s politično-ustavnega vidika. Menem je prišel na oblast s kaj prepričljivo večino glasov. Dosegel je (po sporazumu z Alfonsinom) spremembo ustave in znova zmagal ter dosegel še večje zastopstvo v Kongresu. Sedaj se že marsikateri politični opazovalec sprašuje, če tista zmaga ni bila labodji spev. Za potrditev te domneve bi bilo treba analizirati mnogo področij. To bomo delali postopoma, ker se bodo tudi dogodki vrstili postopoma.

Danes poglejmo zadevo ministrov. Doslej se je Menem vztrajno držal pravila, da nikdar ne odstavi osporavanega ministra. Najprej je počakal, da se je vodovje umirilo, šele potem in kot izraz lastne volje je ministra odstavil. Tako je tudi pokazal, da ni dostopen ne pritisku opozicije, niti posameznih socialnih ali gospodarskih skupin. Kar naenkrat pa sta odšla dva ministra in gotovo ne po njegovi volji.

Posebno svojevrsten je bil primer pravosodnega ministra, ki je odšel potem, ko se je razvedla njegova filonacistična simpatija v mladih letih. Pritisk domačih ter inozemskih židovskih skupin je bil tako silen, da se mu predsednik ni mogel zoperstaviti. V 24 urah je dr. Barra padel. Drugačen je bil primer obrambnega ministra. Pritisk nanj je trajal dolge mesece. Odkar se je razvedelo, da je dejansko zapleten v prodajo orožja v Ekvador in na Hrvaško, je opozicija zahtevala njegovo odstavitev. Podobna zahteva je z vedno večjo silo prihajala tudi od zunaj (iz Peruja), pa je Menem imel nenehno za to zadevo gluha ušesa. Skušal je uveljaviti isto politiko kot doslej: počakati, da se vodovje umiri, in nato izvesti spremembo. A to pot se je uštel.

Vihar okoli dr. Camiliona ne le da se ni pomiril, marveč je naraščal z nevzdržno silo in že ogrožal ugled celotne vlade. Končni udarec na njegovo položaje je bil izveden, ko je sodnik, ki raziskuje afero, zahteval politično sodbo ministra (ki jo mora izvesti kongres in mu vzeti imuniteto). Isti korak je doslej zamen zahtevala tudi opozicija. Kar osem predlogov odvzema imunitete se je nabralo v kongresu, a doslej zamen. Sodnikova poteza pa je temu napravila konec. Prestiž vlade je bil na kocki, kakor tudi osebni ministrov položaj. Da se izogne temu, je Camilión odstopil kar v odsotnosti predsednika, ki se je nahajal v Združenih državah na otvoritvi olimpijskih iger.

Ko se je predsednik vrnil, je moral sprejeti dejstvo in imenovati naslednika. Za to mesto je bil določen dosednji buenosaireski župan (in propadli kandidat za nadaljnjo župansko službo) Jorge Domínguez, ki slovi le kot dober administrator, ne pa kot politično spreten mož. To pa po svoje tudi kaže, kako predsednik gleda na problem oboroženih sil. Na tem področju ni nikakršnih ustavnih zapletov, marveč so le finančni problemi. Razmerje med vojsko in vlado je normalno, vsa zadeva se osredotoči v skopih fondih, ki jih država usmerja v resor obrambe, in v nizkih plačah, ki jih vojska prejema. Vloga Domíngueza naj bi bila skrbno izvesti potrebne spremembe, da s še nižjimi fondi vojaštvo ostane operativno in osebje zadovoljno. Predsednik potre-

buje še nadalje mir na tem področju.

POLEMKA SE NADALJUJE

Drugo področje, kjer se vidi, da upada predsednikova sila, je povezano te dni z novimi gospodarskimi ukrepi. Upor, ki ga povzročajo najnovejši vladni koraki, presegajo dosedanje meje. Po dolgem času je na primer ves sindikalizem enotno kritiziral skrčenje družinskih doklad. A znova je potrjeno, da ima Menem na tem področju izredno srečo: sindikalizem ne more enotno nastopiti. Celó v tem skrajnem stanju, ko imajo zaslonbo vsega delavstva, so gremialisti skregani. Medtem ko eni organizirajo poulične manifestacije, drugi napovedujejo splošno stavko, tretji pa nenehen odpor. Nikakor se ne morejo zediniti niti najbolj bojevitih sektorji CGT z upornim MTA, še manj z levičarskim CTA. Vse skupaj pa je videti kot čudna solata kratic, ki vodi v stanje, ko bo nekega dne prišlo do socialnega požara, kateremu ne bodo ne eni ne drugi kos. Dejstvo, da je v Córdoba prišlo do manifestacij, kjer so grozili z oropanjem supermarketov, je zabeležiti kot svarilo, ki ga vlada ne sme preslišati.

Bolj zanimiv je nastop podjetnikov, ki tudi ostro kritizirajo vladne ukrepe a obenem podpirajo ministra, ker se boje, da bi prišlo do kakšnega kaosa v gospodarstvu. S to nevarnostjo računa tudi Cavallo. Ko je šel v senat, da kongresnike prepriča o potrebi zadnjih ukrepov, je zagrozil z odstopom, če parlament ne potrdi zadnje dekrete. Najmočnejšo podporo je dobil minister s strani predsednika Menema, ki je izjavil, ponovno, da so gospodarski ukrepi njegovi in da minister samo izvaja njegove ukaze. A dejansko je bil prisiljen storiti ta korak, da je omejil ministrove ukrepe in preprečil vzpostavitev novih davkov, zlasti na transport.

Vendar ni vse mirno na tem področju. Medtem ko je peronizem organizirano porjrdil gospodarsko politiko, je peronistična in provladna CGT napovedala splošno stavko za 8. avgust. Vedno hujše kritike se slišijo tudi s strani Cerkve, kjer se gospodarskim ukrepom ne zoperstavljajo le posamezni kritični škofje, marveč se opozicija čuti že splošno med hierarhijo. Najbolj zanimiva je bila izjava škofa Laguna, ki je znan po svojem nasprotovanju vladi, ko je prosil ministra, naj „ne laže“, ko trdi, da so ti ukrepi namenjeni izboljšanju stanja delavstva.

Problem je nastal tudi na ustavnem področju. Neki sodnik je ukazal, naj se določenemu delavcu ne ukine družinska doklada, ker bi to bilo protiustavno. Tudi nekatere podjetniške ustanove trdijo, da so ukrepi protiustavni, in grozijo s sodnijskimi postopki. Po novi ustavi mora parlament potrditi te dekrete, a med poslanci je malo volje, da bi do te potrditve prišlo.

Zadeva ni enostavna. Privatne ustanove računajo, da ti ukrepi skupno pomenijo znižanje delavskih dohodkov v višini 1.000 milijonov dolarjev letno. To seveda istočasno pomeni, da se bo kupovanje znižalo v enaki meri, kar bo povečalo recezijo, se zvišala brezposelnost, kar bo tudi indirektno prizadelo davčno nabirko, saj bo država dobila manj davkov na potrošnjo. Zato so podjetniki sicer izrazili zaslonbo Cavallo, istočasno pa zaprosili predsednika za avdienco, da mu izrazijo zaskrbljenost in zahtevajo obljubljeno reaktivacijo. Vsi strokovnjaki soglašajo, da ti ukrepi pravzaprav prelagajo reaktivacijo na poznejši čas.

Tiste zlate čase, ki jih predsednik Menem nenehno obljublja, pa vsaj sedaj nihče ne vidi.

DOMOBRAanske PROSLAVE

San Martín

V nedeljo, 30. junija smo rojaki iz okraja v lepem številu napolnili gornjo dvorano Doma in počastili naše mučence-domobranci. Prizorišče so krasili domobranci grb, slovenska zastava, sv. pismo in kadilnica, simboli vrednot za katere so junaki darovali življenja. Najprej so nastopili otroci Rožmanove šole 4., 5., 6. razreda z recitacijo domobranca, 7. in 8. razred z Mauserjevo Mrtvim živim.

Sledila je recitacija, ki jo je ob 50. obletnici spesnil dr. Vladimir Kos.

To je značilna pesnitev v spomin ubitim domobrancem, napisana z ljubeznijo do Boga, do naroda in do naših mrtvih bratov. Avtor je dal široko možnost, da se hvalnica predstavi na različen način: ali recitira, uglasbena, morda v narodnih nošah, da popestri recitacijo. Želel je čimbolj prazničen učinek.

„Sedanjost je bodočnosti preteklost,

železo, ki prekujejo ga v jeklo.

Ni jekla kot je naroda edinost,

skovana z vekov vestno zgodovino.“

„Poslušajte me, dame in gospodje...“

epska pesnitev, v kateri pripoveduje in poje, kako je že petdeset let minilo, ko so prisilo in ukano vrnili domobranci v sovražnikove roke. Tiste, ki so se uprli trojnemu sovražniku: nacizmu, fašizmu in komunistom. Veliko jih je padlo že med vojsko, a drugi so žrtvovali svoje, dostikrat mlado življenje in končali v Rogu, Teharjah in drugje. Dolgo let so bili narodu zamolčani, tudi sedaj niso zares razumljeni in ne sprejeti.

„O, da bi to bogastvo dalo

spravo,

resnično spravo, trdno kot granit.

ki naj zna na morju delati celine.“

Domobranci vojska je bila ponosna, da „Slovenka jim je mati“. Zaključna zborna pesem govori o spravi, da za vse, za kar so se domobranci borili, naj bi pravično s celim narodom delili:

„Bodite zahvaljeni vsi domobranci,

sam Bog vas izbral je Slovencem na čast.

Zedinjeni narod nam tam izprosite —

vsaj zanj žrtvovali življenja ste čas.

Bodite zahvaljeni vdilj, domobranci!“

Režija prireditve je bila v rokah Maksa Borštnika, ki je dosegel zares občuteno predstavo. Napovedovalec in voditelj zbora Tone Podržaj je doživetno zaigral svojo vlogo. V zboru so Metka Kahne, Danica Petkovšek, Diana Truden, Marta Jenko-Skulj in Vera Breznikar Podržaj dinamično podale tekst. Besedilo se je prepletalo ob spremljavi Gounodovega Agnus Dei (zvok Rudi Dimnik). Vsa dvorana je za zaključek zapela domobranci Oče, mati...

Vera Podržaj

Bariloče

Spominska proslava je bila v nedeljo 30. junija. Po običajni slovenski maši, kjer se je župnik Branko Jan spominjal vseh mrtvih v tistih težkih časih, se je občinstvo podalo v Planinski stan. Tam so prisotni prejeli umetniško izdelan program sporeda. Položen je bil venec pred spominsko ploščo, potem je Andrej Duh prebral govor Franca Dejaka na žalni proslavi v Kočevskem Rogu dne 27. junija 1995 in moški zborček je recital prilagoditveni nagovor Včera, danes, jutri Zorka Simčiča v režiji Janeza Mežnarja. Pesem Oče, mati je zaključila slavnostni program.

VA

Stane Snoj

Zgodovino pišemo z dejanji (2)

Dejstvo, da je takoj po okupaciji, spomladi in poleti 1941, iz demokratičnega tabora zraslo osem večjih ali manjših protiokupatorskih skupin, dokazuje, da je bil slovenski narod tiste težke dni politično enoten, pripravljen na odpor proti okupatorju. Vse našete skupine so imele isti cilj: priprava na oborožen izgon okupatorjev in osvoboditev domovine skupaj z zavezniki v zadnji, odločilni fazi vojne. To je bil njihov skupni cilj — v tej točki pa se razlikujejo od KPS, ki po 22. juniju 1941 prek OF razglasi totalni takojšnji oborožen odpor na vsem slovenskem ozemlju ne glede na posledice za slovenski narod. Da bo jasno: OF je napovedala boj okupatorju takoj, ko je Hitler napadel Sovjetsko zvezo, ne prej. Treba je bilo reševati Sovjetsko zvezo za ceno slovenskih življenj!

KPS, ki je pred vojno štela le okoli 1000 članov, je dala pobudo za ustanovitev OF. Okoli tega dogodka se spletajo legende in miti. Do danes ni znan niti točen dan ustanovitve — 26. ali 27. april 1941 — ni znano, koliko je bilo ustanovnih skupin in kdo je bil navzoč pri ustanovitvi, ne kdo je koga v OF predstavljal. Tudi ime samo, OF, ni prvotno, prvokrat se omenja šele julija 1941, pred tem se je imenovala Protiimperialistična fronta. A ta ni bila naperjena proti okupatorju, temveč proti zahodnim zaveznikom, saj je bila KPS vezana na nemško-sovjetski pakt iz avgusta 1939.

2. Odločitev partije za „takojšnji oborožen odpor“ s pomočjo OF je bila v razmerah tistega časa iracionalno in neodgovorno dejanje, škodljivo življenjskim interesom slovenskega naroda.

Upor proti okupatorju je v zasedenih

državah Zahodne Evrope imel različne oblike in načine. Predvsem je treba razlikovati med oboroženim in neoboroženim, civilnim odporom. Organiziran in koordiniran oborožen odpor se je v zahodnih deželah razvil šele v letu 1943, civilni odpor pa se je začel že kmalu po vsakokratni nacistični zasedbi.

Civilni, neoborožen odpor pokaže okupatorju s simboličnimi gestami in dejanji, da ima opravka s ponosnim, samozavestnim narodom. Lahko je tudi polemičen: s protesti pokaže okupatorju, da nismo premaganci in na različne načine sabotiramo njegove ukrepe in odločbe. Lahko je tudi defenziven, a še vedno neoborožen. Vanj spada organiziranje ilegalnih skupin in priprava oboroženega odpora. Totalni oborožen odpor postane smiselno samo, če je popolna osvoboditev okupiranega ozemlja možna v doglednem času. Žrtve morajo pa biti v sorazmerju z dosežkom, to je z doprinosom za končno zmago. Upor zaradi upora, brez upoštevanja teh pogojev in okoliščin, je iracionalno in neodgovorno dejanje. Tudi če oborožen odpor načrtujemo kot stalne gverilske akcije vznemirjanja in posamičnega slabljenja okupatorskih vojaških sil, je tak odpor poguben, samo-uničevalen, ker ali če izziva k represalijam, ki narodu povzročijo neprimerno večjo škodo, kot pa je škoda, povzročena okupatorju, ki je bil leta 1941 na vrhuncu svoje moči. Dolžnost, boriti se proti okupatorju, ne gre razumeti tako, da sebe žrtvujemo čez mero in ogrozimo lastni narodni obstoj.

Zakaj se je KPS odločila za takojšnji oborožen odpor?

Modna revija

Topli sončni žarki počitniških dni in šumenje valov na plaži so rodili idejo o predstavi modne revije za slovensko mladino. Ker smo na počitnicah vsi sproščeni in veselega razpoloženja, smo začeli debatirati o tej edinstveni prireditvi.

Vrata so se odprla 15. junija ob osmih zvečer v Slovenski hiši. Na okroglih pogrnenih mizah so rože obdajale prižgane sveče, ki so sprejele goste v temni dvorani. Kar hitro so bili vsi prostori zasedeni in prijetna družba je nestrpnost pričakovala začetek. Slovesna glasba je predstavila elegantni oder, zamisel arh. Ivana Kogovška. Scena se je izlivala v dvorano po modni stezi, delo Andreja Goloba, in po kateri so se brhko sprehalo slovenska dekleta in fantje, ko so predstavljali športno, delovno in tudi elegantno garderobo, ki je v skladu s sedanjo modo.

Tako so bile pletenine na prvi vrsti: prijetna in topla oblačila za zimo, brez katerih si ne moremo predstavljati športa, izleta, potovanja ali hladnih večerov počitniških dni. Nato so hitro sledile modne novosti za mlade, ki se radi oblačimo po najnovejših stilih, linijah, barvah in idejah, v katerih iščemo raznolikosti in originalnost.

Ko družina pričakuje novega člana, se vsi veselijo nove dobrodošlice. Bodoče mamice so izrabile okus, urejenost in eleganco. Tudi malčki se radi lepo oblačijo. Izbirati pa je treba s srcem. Obleka naj bo lepa, udobna in praktična za otroka in mamico, sta nam svetovala Veronika in Luka, ki sta predstavljala sodelujoče modne hiše.

Sledil je kratek odmor, med katerim smo se okrepili s slanimi prigrizki in nestrpnost čakali na žreb pletenin, ki je bil vključen v vstopnico. Medtem pa so nas zabavali naši malčki in se poslovičili za lahko noč. Nežen dotik na nežni koži. Bili so sladkim sanjam primerno opravljeni. Seveda, medvedki so morali tudi z njimi... Prijetno in praktično!

Pridobiti si preko elegancije lastni stil, izbirati in uporabljati modne dodatke zahteva primerno načrtovanje. Stili se danes vračajo k tradicionalnim idejam krojenja,

K odločitvi jo je gnala fanatična vera, osnovana na zgrešeni oceni, da bo vojne v nekaj mesecih konec, da bo Sovjetska zveza najpozneje do zime premagala nacistično Nemčijo. Glavni in odločujoči razlog za prenapljen oborožen odpor pa je bil sklep partije, da izvede svojo revolucijo.

3. Partija je z monopolom na oboroženi protiokupatorski odpor pod krinko OF začela obnemati revolucijo. S tem je tako imenovani narodnoosvobodilni boj podredila lastnim interesom, to je, prevzemu totalitarne oblasti po vojni.

Centralni komite partije je že avgusta 1941 ustanovil Varnostno obveščevalno službo (VOS), ne da bi se o tem domenili s svojimi zavezniki v OF. Z VOS-om in skupino likvidatorjev si je KPS zagotovila nadzor in revolucionarni teror nad drugimi organizacijami protiokupatorskega odpora. Že mesec dni pozneje, 16. septembra 1941, je Vrhovni plenum OF izdal sklep in odlok, brez imen in podpisov, anonimno, da slovenski narodni odpor proti okupatorju v okviru OF „za časa osvobodilne borbe edini predstavlja, zastopa, organizira in vodi ves slovenski narod na vsem njegovem ozemlju“. „Vsako organiziranje izven okvira OF je škodljivo borbi za narodno svobodo.“ Zato je vsak, „ki dela na to, da na ozemlju slovenskega naroda nastane oborožena sila, ki ne raste pod političnim in vojaškim vodstvom OF, narodni izdajalec. Izdajalci pa se kaznujejo s smrtjo.“

(Se nadaljuje)

kakovosti materiala in linije. Moda, ki iz modne steze lahko odkoraka naravnost v vsakdanje življenje. Spet so nam žlahtne rožice dokazale, da „ni take je mladenke, kot naše je krvi dekle!“

Moška moda. Zunanost je prav tako važna pri moških kot pri ženskah. Pravila stila in elegancije veljajo tako za mlajše kot za starejše pri ureditvi osnovne garderobe. Odločno in pogumno so korakali naši fantje in se predstavili. Spremljali so dekleta in dokazali, da je tudi v nežnosti skrita hrabrost, ki jih tako privlačuje.

Dekleta in fantje so se prikupili navzočim s simpatičnim nasmehom, kot da bi bili modnih revij že zdavnaj vajeni. Saj je bilo veselje v njihovih očeh, ko so tudi oni uživali ob programu. Luči ob stezi so povzdignile njihov značaj in pristnost v gibanju.

Tudi najmlajši so bili povabljeni! Potem naj bodo, seveda, starejšim enako elegantni. Prijeten vtis naredi prijeten sprejem. Ali niso to dokazali milo, navihano in brez predsodkov?

Po odmoru, med katerim smo se posladkali zokusnimi piškoti in toplo kavo, ki so nam jo ustrezljivo postregli abiturienti RAST-i XXV, je prišla na vrsto večerna eleganca za moške in ženske. Celotna elegantna urejenost naredi odločilni vtis na okolico. Blesteči okraski na oblekah so nas popeljali v svet zaželenih sanj. Pa zakaj zaželenih? Tudi mi se lahko včasih razveselimo s tako robo ob primerni priliki s počutjem samozavesti in odprtosti. Možnosti imamo dovolj.

Poroka. Ko dekle izbira svojo poročno obleko, gleda, da bo ta odsevala v blesteči snežnobeli čistosti vso ljubezen in darovanje, ki si ga bosta bodoča zakonca obljubila. Luka Debevec je spremljal korak ženinov in nevest ob slovesnih tonih melodije „Memories“, ki je prešinila srce vsakega gledalca. Nekateri so vzdihovali, drugi hrepneli po boljših časih, tretji sanjali. Na tiho povedano, tudi taki so bili, ki so mladim parom zavidali.

Končna slika pa je bila akvarel blestečih temnih elegantnih modelov manekenk, ki so obdajale slovesne pare ženinov in nevest. Pridružili so se jim prikupno tudi otroci v gala oblekah, kot se primeru spodobi! Zahvale so sledile druga za drugo. Neverjetno, koliko ljudi stoji ob strani in pomaga ob modni reviji, da ne omenim anonimnih darovalcev.

Posebej naj omenimo go. Zlatko Malo-vrh, ki je za odrom skrbela za vse podrobnosti, go. Bernardo Vidmar, ki je lepšala dekletom plavalasa obličja, go. Metko Magister za postrežbo pogrnenih miz; gđ. Milo Hribar za celotno besedilo tega večera. In še in še je bilo takih. Zato prav lepa hvala!

Poseben odstavek pa naj velja ge. prof. Saši Zupan Omahna, ki je poskrbela za modne hiše, imela na skrbi celotno izvedbo programa in se zavzela za kakovost predstave in koordinacijo variant, ki se prepletajo pri takih prireditvah. Bila je zgled in naša opora. Brez nje bi se ta večer ne mogel izvršiti. Hvala lepa!

Zahvaljujemo se vsem članom mladinskih organizacij SDO-SFZ za njihovo navdušeno sodelovanje. Veliko se jih je zavzelo. Zato smo veseli, da je bila ta prireditve prilika združevanja in vzpodbuda za bodoče delo, ki gleda v prihodnjo rast naše bikulture.

Misel pa mi vedno uhaja na plažo, kjer so se sanje rodile. Takrat si ni nihče predstavljal, da se bodo uresničile. Morda pa je dobro, da se mladi večkrat srečamo ob obali pekočega sonca, vrelega peska, slanega morja in vesele družbe.

Veronika Vivot

MOJE POTOVANJE PO SLOVENIJI (2)

Cilka Lipar — Zveza mater in žena San Justo

Naslednji dan smo takoj po zajtrku odpotovali iz Maribora preko Celja v Teharje, kjer ležijo posmrtni ostanki tisočev naših pomorjenih bratov domobrancev in njihovih svojcev. Komunistična povojna in jugoslovanska oblast je hotela na ta način prikriti strašen zločin nad ujetimi domobranci, ali jim ni uspelo. Zgodovina šele sedaj razkriva te strašne zločine nad slovenskim narodom.

Pot nas je vodila naprej v Novo mesto skozi Laško, Rimske toplice, Zidanega mostu, Sevnice, Brestanice, Krškega in Otočca. V hotelu Krka nas je navdušil prelepi sprejem z narodnimi nošami, ponujenim kruhom in soljo kot starim ljudskim običajem sprejema prijateljev. Pristni dolenjski cviček in slivovka sta dvignila razpoloženje, ki se je potem na večeru nadaljevalo ob praznovanju rojstnega dneva naše Ivanke Malovrh Oblak. Veselo petje in dobra volja je naši Ivanki privabila solze veselja, ki pa so se ob naših objemih hitro posušile.

Naslednji dan pa nam je minil v grenkem in bridkem razpoloženju. Obisk Kočevskega Roga, počivališča naših junakov domobrancev, ki jih je morilska roka Kajna poslala v tako kruto smrt. Prižgali smo svečke. Smrtna tišina globokega gozda nam je stisnila grla, da tudi molitev ni mogla za ust. Matija Borštnar je daroval sv. mašo za duše pomorjenih domobrancev, za oltar nam je služil preprost hloď, kar je skrivnost mašne daritve še povečalo. Kot da se nam je odvalil kamen od srca, smo se vrnili nazaj v hotel. Zvečer smo bili pri večerni maši v novomeški katedrali s somaševanjem novomeškega prošta Lapa in našega Matija Borštnarja. Oba, prijatelja od rane mladosti, sta se po 40 letih prvič srečala in se ob bratovskem objemu spominjala hudih in tudi lepih let. Tem priscrnejše je bilo zato snidenje po tolikih letih.

Naslednji dan 22. maja nas je nadvse priazen in vesten voznik avtobusa Janez odpeljal preko Gorjancev do Metlike in potem naprej preko notranje Hrvaške do Medjugorja. 23. maja je potekel ob celodnevem bivanju v Medjugorju, kjer nabito polna romarska cerkev sv. Jakoba, sprejema množico vernikov, ki iščejo pomoč pri Mariji. Različne prošnje se dvigajo v molitvi k njej.

Po nočitvi v Medjugorski hiši smo nadaljevali pot ob obali Jadranskega morja vse do Portoroža. Ta je bila lepa in zanimiva ob plavem in toplem, sončnem in skalnatem področju z lepim pogledom na otoke, ki jih Jadransko morje ima kar nekaj nad 1000.

Prijetno utrujeni od vožnje smo se nastanili v Portorožu v hotelu Apolo. Seveda smo počastili in praznovali spet veselo rojstni dan gospe Mite Kovič, sestre našega vedno dobrovoljnega pevca Janeza Osterca.

Zjutraj smo se odpeljali v Benetke z ladjo Prince of Venice, Kompasovim kataranom, obiskali in si ogledali starodavno in svetovno znano mesto, sezidano v morju na samih koleh. Namesto tlakovanih cest so med hišami kanali, po katerih je prehod mogoč le s čolni, znamenitimi gondolami. V Benetkah mrgoli turistov vseh narodnosti sveta. Najbolj je obiskana starodavna veličastna bazilika ter državna palača na trgu sv. Marka. Nadih zgodovine je tako prisoten, da človeka povsem prevzame lepota tega mesta, za katerega je treba pristaviti, da je silno drago, vse od pijač in spominčkov.

Binkoštno nedeljo smo počastili z mašo v portoroški baziliki, ki je posvečena Mariji sv. Rožnega venca. Daroval jo je Matija Borštnar, pri orglah je bila Metka Malovrh, medtem ko so petje vodile Francka Benko ter Lučka in Irena Oblak. Župnik Franci nas je podobno seznanil z zgodovino te čudovite Marijine cerkve. Zanimivo je to, da so vse kamenje iz skale za zidavo brez kakšne posebne mehanizacije nakopali in pripravili sami farani.

Pot nas je vodila naprej v Postojnsko jamo, ki je ena od slovenskih zanimivosti svetovnega slovesa — in že smo se znašli v beli Ljubljani, prestolnici Slovenije. Za to kratko bivanje v tem sicer za naš razmere majhnem, vendar čudovitem mestu, smo zbrali hotel „Lev“, ki stoji na mestu znamenite stare gostilne „Pri levu“, kjer so Gorenjci puščali konje, kadar so šli v Ljubljano po opravilih. Po prvi prespani noči v Ljubljani smo bili sprejeti v mestni hiši na Starem trgu, kjer so nas sprejeli Demetri Kovačič predsednik izvršnega sveta mesta Ljubljane, in Janez Janša predsednik SDS. Tu nas je pričakal tudi Ivan Korošec iz Argentine. Hitro nam je minil čas ob pogostitvi in medsebojnih pogovorih.

Program potovanja smo morali spremeniti zaradi deževja, ki je nastopilo popoldne, pa smo zato odšli v Kamnik, kjer smo imeli možnost nakupa dodatkov k narodnim nošam v prodajalni „Svilanit“. Po večerji nas je obiskal Lojze Peterle s soprogo, ki je podaril vsakemu posebej lep slovenski dežnik z napisom SKD stranke, ki ji on predseduje. Draga gosta sta vljudo pozdravili Mici in Pavla, Izročili sta jima naša darila. Čisto po domače smo se pogovarjali v sproščenem vzdušju.

Slovenci iz Argentine pred Plečnikovo cerkvijo v Bogojini v Prekmurju.

GOSPODARSKI VESTNIK

Slovenske latinskoameriške Trgovske Zbornice

SLOVENIJA IN EVROPSKA ALI SVE-TOVNA KONKURENČNOST. Kako se Slovenija na to pripravlja, so o tem aktualnem gospodarskem trenutku govorili na posvetu 12. tribune tržnega gospodarstva. Predsednik GZS Joško Čerk je govoril o pomenu naše pripravljenosti na mednarodno konkurenčnost.

POMEMBEN DELEŽ V RAZVOJU MESTA ima Turistično društvo Ptuj, ki praznuje 110-letnico svojega živahnega delovanja. V pripravi je vrsta zanimivih prireditev.

EDINSTVENO DARILO PAPEŽU. Med darili, ki jih je prejel sveti oče ob obisku Slovenije je bil tudi poseben stol za delo in počitek, ki ga potrebujejo zlasti ljudje z zahtevnimi in napornimi nalogami, med katerimi je papež gotovo na prvem mestu. Te energijske stole izdeluje slovensko podjetje Vitalis iz Novega mesta.

ZLATO MEDALJO je na Svetovni razstavi izumov Impex 95 v Pittsburghu prejel energijski stol imenovan Megathorn. Podjetje Vitalis je na svetovni razstavi izumov istega leta v Nürnbergu prejelo dve bronzasti medalji. Ta elegantni kos pohištva daje vitalno energijo na vse pomembne dele telesa, odvrta stresni naboj in ustvarja energijsko ravnotežje v telesu.

UČIMO SE PODJETNIŠTVA! Pod tem naslovom so imeli v Piranu v juniju 5. mednarodno konferenco. Organiziralo jo je ena najboljših šol podjetništva v ZDA Babson College v sodelovanju z ljubljanskim GEA kolegijem za podjetnike. Udeležba iz številnih držav je bila lepa, obenem pa priljubljenost za slovenske izumitelje in poslovneže, ki so lahko gospodarsko visoko razvitem državam pokazali svoje izume.

DOBROTE SLOVENSKE KMETIJ. Kar 476 kmetij se je predstavilo z izbranimi jedmi domače kuhinje na sedmi razstavi v ptujskem minoritskem samostanu. Ogromna vrsta dobrot je privabila tisoče obiskovalcev. Razstavo so popestrile kulturne skupine, pevski zbori in folklorna društva iz severovzhodne Slovenije.

V STIČNI IN IVANČNI GORICI bodo razna podjetja, ki onesnažujejo tamošnje potoke, povzela temeljite ukrepe s kanalizacijo in čistilnimi napravami. Saj je to izredno pomemben turistični kraj, kjer samostan obišče vsako leto stotine turističnih avtobusov. V potoku Stičnici nameravajo naseliti rake, kot v starih časih.

500 AVTOBUSOV ZA ARABCE bodo izdelali pri eni izmed novih Tamovih družb. To pomeni dosedaj največji poslovni uspeh te avtomobilske tovarne.

151.000 NOVIH TELEFONSKIH PRIKLJUČKOV naj bi zgradili v Sloveniji do l. 1998. Tako bi na 100 prebivalcev prišlo okoli 30 priključkov.

GOVORICA TELES je naslov praktične knjige (avtor Allan Pease, Mladinska knjiga). Zlasti bo knjiga dobrodošla pomoč poslovnežem, zlasti za mlade podjetnike, da se s pomočjo nove literature nauče vaditi osebne in poslovne razprave. Avtor knjige spada med največje strokovnjake za obče- vanje brez besed.

TEŽKI ČASI ZA ŽIVILSKO INDUSTRIJO že nekaj let spremljajo žitno predelovalne in slaščičarske dejavnosti. Tako je ta industrija lani pridelala kar 1.630.000 tolarjev izgube, kar predstavlja 56 odstotkov vse izgube v slovenski živilski industriji. Najbolj prizadeta je pridelava slaščičarskih izdelkov in piškotov.

ČEDALJE MANJ INŽENIRJEV. Od nekdanjih 7200 inženirjev jih je v gospodarstvu ostalo manj kot 3000. To je posledica, ker ni strategije gospodarskega raz-

voja in se premalo upošteva tehnološko znanje in napredek. Tehnologija pa pomeni za vsako državo jedro hitrejšega razvoja.

PIVOVARNA LAŠKO USPEŠNO POSLUJE. Ugodne prodajne izide so dosegli predvsem z večjo kakovostjo izdelka in dobro prodajno strategijo. Za razvoj podjetja so lani porabili več kot 700 milijonov tolarjev, za dividende delničarjem pa 500 milijonov tolarjev.

TEDEN CVIČKA so imeli prve dni junija v Kostanjevici. Zveza društev vinogradnikov Dolenjske je bila s predstavitvijo zadovoljna. Številni vinogradniki so prejeli kar 248 odličij, med katerimi je 11 vin prejelo naziv „šampion“. Enajst gostišč je prejelo priznanje v akciji „Pri nas pa vemo, kaj je dober cviček“.

PRISTANIŠČE ZA 200.000 AVTOMOBILOV. V Kopru so sredi junija odprli „terminal“, kar pomeni velik uspeh za Luko Koper, saj znašajo sedanje zmogljivosti pristanišča letnega pretovora in presegajo potrebe slovenskega trga. Pristanišče se odpira kot slovenska in evropska vrata v širni svet.

UVOZ BLAGA NARAŠČA. Izvoz je letos v marcu znašal 666,7 milijona dolarjev, kar je za skoraj 160 odstotkov manj kot v istem mesecu lani. Uvoz pa je bil z 804,2 milijona dolarjev za nekaj več kot osem odstotkov manjši od uvoza v lanskem marcu. Državni urad za statistiko pravi, da je bil v blagovni menjavi s tujino dosežen primanjkljaj 137,5 milijona dolarjev.

KREKOVA BANKA NAPREDUJE. V Ljubljani je Krekova banka odprla novo poslovalnico za Bežigradom, na Linhartovi cesti 9. Sedaj ima že devet svojih poslovalnic.

KRKA V RUSIJI. Mednarodno podjetje Krka je že več desetletij uspešno prisotna na ruskem trgu. Sploh je to farmacevtsko podjetje pridobilo eno vodilnih mest na evropskih trgih. S svojimi izdelki so navzoči v 70 državah, v Ruski federaciji imajo še posebno uspešno poslovanje.

GOVEJE MESO IZ NAŠE DEŽELE. Združenje govedorejcev z univerzo in drugimi ustanovami pripravlja blagovno znamko z gornjim naslovom. Blagovna znamka naj bi pridobila poseben pečat slovenskega izvora. Tako se bodo vsi porabniki lahko nanesli na izvor in kvaliteto mesa.

„IMEJMO SE FAJN“ je geslo akcija za Slovence, v želji, da bi preživljali svoje počitnice v lastni državi ne pa v tujini. Seveda je 29 odstotkov, ki sploh ne izrabi svojega dopusta. Center za razvoj turizma je poslal vabila kar na 600.000 naslovov.

VSAK DEVETI SLOVENEK ima svoj računalnik. Računalniška tehnologija tudi v Sloveniji raste in le z majhno zamudo sledimo razvitemu svetu. Slovenski računalniški trg je kar uspešen.

45 TISOČ RAČUNALNIKOV so lani kupili v Sloveniji. Letna rast nakupov znaša okoli 20 odstotkov. To je toliko, kolikor znaša rast svetovnega računalniškega trga. Prednjači Microsoft Word, ki je izrinil Wordstar, čeprav sta bila oba predstavljena v slovenščino. Dobra četrina podjetij pa že uporablja računalnike za elektronsko pošto.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

15. julija 1996

1 dolar	136,00 SIT tolarjev
1 marka	89,57 SIT tolarjev
100 lir	8,89 SIT tolarjev

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

POSTOJNA — Lansko leto so morali začeti z delnimi zaporami viadukta Ravbarkomanda na avtocesti Ljubljana — Postojna, ker je zaradi slabe izvedbe in nikakršnega vzdrževanja v zadnjih dvajsetih letih postal nevaren. V letošnji slovenski jeseni bodo dokončana dela na eni polovici; nato se bodo lotili del na drugi polovici, ki bodo trajala še eno leto.

JERUZALEM, Izrael — Izraelski festival v Jeruzalemu je letos pripravil že 34. leto nastopov. Na festivalu predstavijo umetniki zelo široko paleto odrskih stvaritev: opere, koncerte, gledališča vseh vrst, folklorne, klasične in moderne plesne, etno, rock in folk glasbo. Prvo gostovanje iz Slovenije sta letos izvedli gledališči Glej in Betontanc s predstavama Za vsako besedo cekin in Know Your Enemy.

LJUBLJANA — Pošta Slovenija je izdala sedem novih priložnostnih znamk. Ena je posvečena peti obletici osamosvojitve in predstavlja Triglav, nad njim pa ozvezdje Raka, ker samo 25. in 26. junija zvezde pridejo v to konstelacijo. Druge so posvečene 700-letnici prve omembe v peškem seznamu mesta Zagorje ob Savi, gobam, kolesarstvu in olimpiadam v Atlanti.

LJUBLJANA — Ekipa E-motion je posnela nov slovenski celovečerni film z naslovom Napis nad mestom. Scenarij sta spisala Luka Novak in Damjan Kozole. Film (črna komedija o življenju umetnikov v Ljubljani) je režiral omejeni Kozole, v glavnih vlogah pa sta glasbenik Roberto Magnifico in Tina Gorenjak.

DVOR — V tem kraju blizu Žužemberka so imeli slovesnost ob 200-letnici železolarstva. Tamkajšnji plavž je najpomembnejši dolenski tehnični spomenik. Na razstavi so pokazali čez tristo železolarstevskih izdelkov, posebno številko glasila Fužina in razne spominke.

STARE FUŽINE — Na posvetu z naslovom Kozolci — spoznavno znamenje Slovenije, so obravnavali te zgradbe predvsem kot turistični pripomoček. Kljub temu bodo začeli posebne raziskave iz topografskega in etničnega vidika. Kozolce naj bi po vsej Sloveniji načrtno obnovili in jih s tem rešili počasnega izumrtja. Po drugi strani pa se nekateri pritožujejo nad stanjem „modernejših“ kozolcev, narejenih z betonskimi stebri in strehami z umetnimi materiali; nekateri so postali bifeji, garaže, delavnice in z drugotno nemembnostjo od originalne.

BRASLOVČE — V tem kraju v Savinjski dolini so imeli slovesno proslavo sto-
devetdesetletnice osnovne šole. Udeležili so se tudi razni bivši učenci in učitelji, minister za šolstvo in šport Slavko Gaber pa je šoli podaril računalnik.

OREHOVICA — Tu pod Gorjanci je bila osnovna šola ustanovljena pred sto leti. Prazniku so dodali še odprtje prenovljene šolske knjižnice, ki se je bo posluževalo 73 šolarjev. Število šolarjev kar raste, vendar ne bo doseglo števila šolarjev v času takoj po drugi svetovni vojni, ko jih je bilo okoli dvesto.

RODICA PRI DOMŽALAH — Na Biotehnični fakulteti bo sedež novoustanovljene Zveze društev rejcev drobnice Slovenije, ki bodo družili in zastopali interese rejcev ovc in koz. Po zadnjih podatkih naj bi bilo v Sloveniji 16.500 teh živali; za prodajo ovčje volne bi potrebovali pralnico za volno, ki je imajo trenutno kakih 60 ton, pa jo Slovenija še uvaža. Tudi klavnica je le ena (v Črnomlju) in si prizadevajo, da bi klavnico v Postojni priredili tudi za drobnico.

MARIBOR — V mariborski Operi je bila na sporedu zadnja repriza opere Trubadur.

V dvorani je občinstvo (večinoma iz Avstrije) že čakalo za začetek, pevk-gostinj pa od nikoder. Direktor Opere je hitro poslal prošnjo domačim pevkam Ljudmili Vehovi in Majdi Švagan, da vskočita in rešita situacijo. Obe sta prišli, svoji vlogi brez vaje niti upevanja zapeli v italijanščini in prepričali poslušalce. Posebnost je še v tem, da Vehova vloge Leonore nikdar ni pela (čeprav jo je vadila pred tremi leti ravno v Mariboru), Švaganova pa je Azuceno zadnjič pela leto pred upokojitvijo, torej pred šestnajstimi leti. V sporočilu je Opera občinstvu najavila le kasnejši začetek, ne pa zamenjave pevk, zato so nekateri odšli z idejo, da so poslušali Japonko Manami Hama iz Italije in Inge Heini iz Zagreba.

MURSKA SOBOTA — Trije letalci so se podali na izlet s toplozračnim balonom, pa jih je veter potisnil k zvoniku mürsko-soboške cerkve in balon se je zataknil nanj. Letalci so se lahko rešili iz košare, balon so pa lahko v kosih zrezanega sneli le gasilci in policijski helikopter.

LJUBLJANA — Slovenski avtobusni prevozniki imajo 2.500 avtobusov, vsako leto pa bi jih morali zamenjati kakih deset odstotkov. Zadnja leta niso dosegli tega števila, saj so jih leta 1993 lahko kupili le 91, leta 1994 66, lani pa 72. Poleg denarja se prevozniki pritožujejo nad tem, da zaradi krize v Tamu in Avtomontaži na domačem trgu ne dobijo novih avtobusov, državne družbe jim pa ne dovolijo uvoza novih vozil. In še to: če bi lahko nabavili slovenske avtobuse, bi bili znatno dražji od uvoženih, kljub vsem uvoznim dajatvam.

KOPER — Pred začetkom kopalne sezone so na slovenski obali večkrat jemali vzorce vode, da bi spoznali kolikšna je fekalna onesnaženost morja. Še najmanj je onesnaženo morje v raznih koprskih kopalniških, medtem ko je najbolj onesnaženo na piranski Punti. Letos bodo smeli poizkusno izobesiti modro zastavo kot znak skrbi za urejenost in čistost na plažah hotelov Morje v Portorožu, hotela Strunjan in v kopalnišču Simonov zaliv.

LJUBLJANA — V Mestni galeriji je razstavil svoja dela slikar Marijan Tršar, poleg tega tudi teoretik, pisec, kritik, prevajalec in pisatelj. Predstavil je dve zbirki: grafike iz časov 1953-1996 in akrilne slike velikega formata iz let 1994-1995. Razstava nosi naslov Homo latens.

TROJANE — Avtocestni odsek Vransko-Blagovica bo povezoval Ljubljansko kotlino s Savinjsko dolino tudi čez Trojane. Obravnavana trasa postavlja Trojane kot zapreko, ki jo je treba premagati v smislu visokogorske ceste, nekateri pa se zavzemajo za rešitev s predorom. Pravijo, da bi z baznim predorom stroški bili manjši, hitrost vožnje bi lahko dosegla 120 km na uro, tudi varnost na avtocesti bi bila večja.

LJUBLJANA — Telekom Slovenija ima namen do konca tisočletja vsakemu gospodinjstvu ponuditi vsaj en telefonski priključek. Če se držimo podatka, da je ob koncu leta 1995 bilo le 30,8 priključka na 100 prebivalcev, bo treba še precej naporov in investicij. Do leta 1998 naj bi vključili 151 tisoč novih naročnikov, priključki pa bi imeli različne cene: večina jih bo stala od 1.500 do 2.000 ameriških dolarjev, kakih 70 tisoč iz kmetijskih območij bo stalo zaradi oddaljenosti in konfiguracije terena od tri do štiri tisoč dolarjev, okoli 25 tisoč priključkov pa bi stalo celo več kot pet tisoč dolarjev. Za najbolj oddaljene ali tehnično problematične kraje bi skušali rešiti s „fiksno mobilno telefonijo“: fiksen telefon bo zagotovil Telekom, mobilno infrastrukturo pa Mobitel. Priključek bi imel normalno ceno, naročnina in impulz pa sta za 15

Osebne novice

Rojstvi: 10. julija se je rodila **Valerija Aleksandra**, hčerka cont. Feliksa Oblaka in Marte roj. Urbančič.

V Ljubljani se je 15. julija rodila **Mateja Pestotnik**, hčerka Vinka in ge. Lučke roj. Poznič.

Staršeni naše čestitke!

Krst: V Mendozi je bil krščen **Matjaž**

Andrej Nemanič, sin inž. Milana in Rezke roj. Novak.

Najlepše čestitamo!

Poroka: V moronski katedrali sta se v soboto, 20. julija poročila **Mariana Cattaruzzi** in **Miha Rant**.

Novoporočencema čestitamo!

Nova diplomantka: Na univerzi v Lomas de Zamora je dokončala študije **Mirjam Kristina Mehle** ter diplomirala kot „contadora pública nacional“.

Najlepše čestitamo!

MENDOZA

Dan slovenstva na Trgu Republike Slovenije

Praznovanje pete obletnice osamosvojitve naše domovine smo letos po iniciativi Zveze slovenskih mater in žena organizirali na prostem in sicer na lepem trgu Republike Slovenije, z namenom, da nudimo mendoški javnosti možnost, da se bolje seznanijo s slovensko kulturo. Zato smo prišli v stik z voditelji soseske „Quinta sección“, kjer stoji trg, in so nam oni pomagali širiti novico, da bo v nedeljo 23. junija tam nekaj zanimivega.

Najprej je bila sv. maša v Slovenskem domu, opoldne se je pa začel program, ki je trajal celo popoldne. Zapeli smo obe himni, prof. Majda Nemanič je v svojem nagovoru podala kratek potek slovenske zgodovine in opis kulture, nato so otroci osnovnošolskega tečaja napravljali v narodne noše in pod vodstvom Angelce Bajda zaplesali folklorni ples.

Na razpolago so bile kranjske klobase s kislim zeljem, tipično pecivo in pijača. Obiskovalci so imeli tudi priložnost kupiti lectova srca, razna ročna dela z narodnimi ornamentami na lesenih krožnikih, seznaniti se s slovensko kulturo ter prejeti turistične informacije o Sloveniji, saj smo dobili iz domovine lepo številno brošuro v ta namen. Ves dobiček bo namenjen pevskemu zboru, ki namerava konec tega leta narediti pevsko turnejo po domovini.

Šolska prireditev na čast sv. bratov Cirila in Metoda in praznovanje argentinske osamosvojitve

Tudi letos se je osnovnošolski tečaj spomnil na svoja slovenska zavetnika. V nedeljo, 7. julija po sv. maši so nam otroci

odstotkov dražja v primeri s fiksno telefonijo.

ORMOŽ — Ljubljanski in mariborski kriminalisti ter specialne enote ministrstva za notranje zadeve so v sodelovanju z obveščevalno varnostno službo obrambnega ministrstva in hrvaškim ministrom za notranje zadeve 11. junija 1996 v Ormožu zasegli 35 kilogramov vojaškega eksploziva penetrita, ki je bilo namenjeno predvsem nadaljnji prodaji na Zahod. Gre za enega večjih uspehov slovenske policije na tem področju.

BLEM — Mednarodnega srečanja PEN se je letos udeležila tudi medžarska prevajalka Orsolya Gállos in prinesla izdajo raznih pesmi Aleša Debeljaka z naslovom Slovar tišine / A csend szótára. Ista založba je bila pred časom izdala prevod Draga Jančarja Razbiti vrč in Poker, poezije Tomaža Šalamuna, kmalu pa bo zunaj tudi Jančarjev Pogled angela.

podali lepo prireditev z deklamacijami in šopek pesmi.

Nato smo se zbrali na dvorišču in zapeli argentinsko ter slovensko himno. Slavnostni govornik prof. José Luis Giordano je naredil pregled razmer v letu 1816, ko se je osamosvajala naša nova domovina Argentina in se spomnil na heroje, ki so dali svoja življenja za svobodo. Primerjal je tudi slovenske heroje, ki so skozi stoletja žrtvovali, da je Slovenija tudi dosegla svojo zaželeno osamosvojitve.

V veselem razpoloženju smo posedli za pogrnenimi mizami in uživali tipično argentinsko jed „locro“.

Občni zbor Društva Slovencev v Mendozi

Bil je v nedeljo 30. junija po sveti maši v Slovenskem domu. Po branju poročil odbornikov, predstavnikov odsekov, mladinskih organizacij ter Zveze žena in mater se je predsednik inž. Jože Šmon zahvalil vsem sodelavcem za plodno delo, ki se je vršilo skozi zadnje poslovno leto.

Sledile so volitve novega odbora, s sledečim izidom: predsednik Davorin Hirschegger, podpredsednika inž. Jože Šmon in Jernej Bajda, blagajničarka Darijka Žumer, tajnica Ani Grintal Hirschegger, kulturni referent Miha Bajda, gospodarja Jože Štirin in Dani Žumer, odborniki: arh. Božidar Bajuk, inž. agr. Marko Bajuk, Tončka Šmon in Janez Štirin, planinski odsek inž. Marjan Bajda, stalni član odbora župnik Jože Horn, mladinski referent inž. Jože Šmon, nadzorni odbor: Marko Milač, Peter Slova in Jože Kralj, razsodišče: Luka Grintal in Ernest Hirschegger.

Novi predsednik Davorin Hirschegger se je zahvalil za zaupanje in povabil vse člane Društva, posebno pa odbornike, da najprej sodelujejo v naši skupnosti.

KR

Slovenska Pristava v Castelarju

Očetovska proslava

Življenje na Pristavi je sestavljeno iz raznih majhnih dogodkov. Eden takih je očetovska proslava, ki se prične z mašo za pokoj duš vseh pokojnih in v pomoč še živim pri njihovi družinski nalogi.

Po maši so pristavska dekleta razdeljevala simboličen šopek ter želela srečen dan očetom in starim očetom. V dvorani so se pridružili slavlju še šolski otroci, ki so pod vodstvom svojih učiteljev pripravili nastope s petjem, recitiranjem in igranjem. Očetje so si tudi sami namenili darilo, saj so si posneli na razne fotografske in video kamere vse potankosti nastopov svojih otrok. Na koncu se je čestitkam pridružila tudi mladina iz krajevnih SDO in SFZ.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

ZOBQZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantacije oseo-integrirane; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knave, dr. Bernard Knave, dr. Veronika Knave - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec - 4 številke - \$ 12.-

Zvesti domovini in Bogu

44. obletnica Društva Slovenska vas

28. julija 1996

ob 9.00: slovesna sv. maša v cerkvi Marije Kraljice
ob 12.30: kosilo
ob 16.00: kulturni program: slavnostni govornik: **Marjan Loboda**;
odrska predstava: „**Kurent**“
ob 18.00: prosta zabava, sodeluje „**ZLATA ZVEZDA**“
Prijave za kosilo na tel. 202-2095.

Slovenska kulturna akcija

KONCERT DUHOVNE GLASBE

Bernarda, Veronika in Marko Fink
orgelska spremljava: **Ivan Vombergar**

Petek, 9. avgusta 1996, ob 20.30 uri

Cerkev Marije Pomagaj v Slovenski hiši
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires

SDO

SFZ

XXVII. pevsko glasbeni večer

v soboto, 17. avgusta 1996

ob 20. uri v Slovenski hiši.

Osnovnošolci imajo brezplačen vstop.

Na Škrlatici spet stoji križ

Od sobote 6. julija na 2738 metrov visoki Škrlatici spet stoji križ. Novi križ je enake velikosti kot stari, ki so ga nasilno odstranili leta 1954. Visok je 5.40 metra, skupaj s temeljem pa več kot šest metrov.

Prvi križ so leta 1934 postavili jeseniški skalaši. Narisal ga je Drago Korenini, pri izdelavi pa mu je pomagal Tomaž Ravhekar. V letu pozneje ga je blagoslovil dr. Gregorij Rožman. Sprva je bila na križu le bronasta plošča z napisom TK Skala žrtvam planin (Turistovski klub Skala), v avgustu 1954 pa so v spomin žrtvam naordnoosvobodilne vojne pritrdili napis z besedami Kot žrtve ste padli v borbi za nas.

Leta 1954 je bil križ nasilno odstranjen. Nekateri prenapeti komunisti so ga dinamitali, pozneje pa so še hvalili s tem barbarškim dejanjem. Seveda jim je bil križ na drugi najvišji gori v Sloveniji v napoto.

Akcijo za vnovično postavitve je vodil Slovenski gorniški klub dr. Henrik Tuma. Na Škrlatico so znosili okoli 200 kilogramov materiala. Teden prej so poskrbeli za temelj, 5. julija pa je 15 planincev, med njimi tri planinke, prineslo na vrh sestavne dele križa, ki ga je tokrat naredil Peter Brglez iz Kranja. Dovški župnik France Urbanija, ki je bil pred kratkim med nami, pa ga bo blagoslovil 1. avgusta.

nikov, s staroselci, Franki in drugimi, vodi arheolog SAZU dr. Slavko Ciglenečki. Poznoantično naselje Tonovčev grad naj bi bilo sestavljeno iz 20 stanovanjskih objektov in več skupnih objektov, iz obrambnega obzidja in predvidoma tudi štirih cerkva. Predlani in lani so izkopali in konzervirali veliko in arhitektonsko nenavadno lepo oblikovano hišo iz časa preseljevanja narodov. Najdišče Tonovčev grad naj bi pod okriljem Kobariškega muzeja opremili v skansen, muzej v naravi. Postal naj bi ena izmed postojank na zgodovinski poti okoli Kobarida.

po Delu

Odkrili so tudi škofovski sedež

Arheološko najdišče Tonovčev grad pri Kobaridu v dolini Soče izpolnjuje vsa pričakovanja, čeprav so bila velika. Letos so na njem izkopali cerkveni kompleks, ki ga sestavljajo trije objekti iz zgodnjekrščanskega obdobja. Skupinica cerkva preseneča s svojo ohranjenostjo in vsebino. Izjemno

ohranjena je severna cerkev, v kateri so odkrili klopi za duhovnike, vzvišne sedež za škofa in ostanke oltarja, kakor vidimo na spodnji sliki.

Tonovčev grad so pričeli načrtno raziskovati predlani. Odkopavanje ostalin, ki pričajo o odnosih prišlekov, naših pred-

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE**
Director: **Valentín B. Debeljak**
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

NEDELJA, 28. julija:
Obletnica Hladnikovega doma v Slovenski vasi v Lanusu.

NEDELJA, 4. avgusta:
V Carapachayu domače kolone in družinsko koilo.

SREDA, 7. avgusta:
Redni sestanek ZSMŽ z razgovorom o potovanju po Sloveniji z gospo Pavlo Škraba in Mici Malavašič.

PETEK, 9. avgusta:
SKA: Koncert duhovne glasbe ob 2030 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 10. avgusta:
Slovenski srednješolski tečaj v Slovenski hiši.

SOBOTA, 17. avgusta:
XXVII. pevsko glasbeni večer ob 20.

Slovenski dom v Carapachayu
Domače kolone in družinsko koilo

v nedeljo, 4. avgusta.

Kolone, delo Gabrijela Dovča, bodo na razpolago v soboto od 17. ure naprej; naročila: 766-4266 in 766-6861.

Vabljeni!

Žalostni sporočamo, da je umrla

Marija A. Remec roj. Puc

3. maja 1996 v Westmontu, Illinois, ZDA.

Nadvse dobro ženo, mater, sestro in svakinjo bomo zelo pogrešali. Naj počiva v miru!

Žalujoci: mož **Andrej**,
hčerke: **Barbka, Magda in Monika**
sinovi: **Andrej, Grega in Karl**,
vnukinje, snahi, zeta in sorodniki

Družini Remec in Puc